

Michał Zalewski¹, Jolanta Pakulska² (ORCID 0000-0002-8605-2295)

¹ Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Wydział Społeczno-Ekonomiczny
ul. Kazimierza Wóycickiego 1/3, 01-938 Warszawa, Polska, e-mail: virtar96@gmail.com

² Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Wydział Społeczno-Ekonomiczny, Instytut Ekonomii i Finansów
ul. Kazimierza Wóycickiego 1/3, 01-938 Warszawa, Polska, e-mail: j.pakulska@uksw.edu.pl

Zarządzanie środowiskowe na przykładzie Grupy Kapitałowej Energa

Environmental management based on the example of the Energa Capital Group

STRESZCZENIE

Celem niniejszej pracy jest analiza polityki środowiskowej prowadzonej w Grupie Energa na podstawie założonych celów, misji oraz strategii grupy kapitałowej. W pracy przybliżono również pojęcia systemów zarządzania środowiskiem EMAS oraz ISO 14001.

Słowa kluczowe: zarządzanie środowiskowe, Grupa Kapitałowa Energa, EMAS, ISO 14001.

WSTĘP

Podjęcie omawianego tematu znajduje uzasadnienie zarówno teoretyczne, jak i praktyczne. W ujęciu teoretycznym powodem była przede wszystkim chęć przybliżenia systemów zarządzania środowiskowego oraz wyjaśnienia istoty polityki środowiskowej jako ogółu zamierzeń i ukierunkowań organizacji dotyczących efektów działalności środowiskowej. W ujęciu praktycznym natomiast była to potrzeba objaśnienia funkcjonowania polityki środowiskowej na przykładzie Grupy Kapitałowej Energa.

Rozważania podjęte w pracy zostały ukierunkowane na osiągnięcie następujących celów:

- dokonanie identyfikacji pojęcia polityki środowiskowej oraz norm istotnych przy zarządzaniu środowiskowym,
- dokonanie analizy polityki środowiskowej w praktyce na przykładzie Grupy Kapitałowej Energa.

Główny problem pracy badawczej sformułowany jako pytanie brzmi: Czym jest polityka środowiskowa w Grupie Kapitałowej Energa? Udzielenie odpowiedzi na to pytanie

ABSTRACT

The aim of this paper is to analyze the environmental policy at the Energa Group, based on the goals, mission, and strategy of the capital group. The work will also introduce the concepts of EMAS environmental management systems and ISO 14001.

Keywords: Environmental management, Energa Capital Group, EMAS, ISO 14001.

wymaga wcześniejszego uzyskania odpowiedzi na liczne pytania szczegółowe:

- Czym jest polityka środowiskowa?
- Jakie są normy istotne przy ustalaniu polityki środowiskowej?
- Jak wygląda polityka środowiskowa Grupy Kapitałowej Energa?

W rozwiązaniu podjętych problemów badawczych oraz osiągnięciu zamierzonych celów pomocna będzie weryfikacja hipotezy roboczej w brzmieniu: „Jeżeli Grupa Kapitałowa Energa stosuje politykę środowiskową, to stosuje ją zgodnie z założeniami teoretycznymi zarządzania środowiskowego”.

Rozważania podjęte w pracy zostały ograniczone zakresem podmiotowym, przedmiotowym, przestrzennym i czasowym. Podmiotem rozważań jest Grupa Kapitałowa Energa, przedmiotem badań – polityka środowiskowa, zakres przestrzenny badań obejmuje państwo polskie, a ramy czasowe rok 2021.

Dociekania umiejscowiono na płaszczyźnie teoretycznej, na której przeanalizowano pojęcie zarządzania środowiskowego jako wyrazu polityki środowiskowej. Z kolei na płaszczyźnie praktycznej przedstawiono zastosowanie polityki środowiskowej na przykładzie Grupy Kapitałowej Energa. Metodami badawczymi wykorzystanymi w pracy były analiza i dedukcja.

Grupa Kapitałowa Energa w swojej działalności stosuje politykę środowiskową określającą ogólne zamiary i kierunek działalności spółek w odniesieniu do efektów ich działalności środowiskowej. Grupa znajduje się również w prestiżowym rejestrze spółek objętych systemem zarządzania środowiskowego EMAS oraz ma certyfikat spełniania wymogów normy ISO 14001.

Polityka środowiskowa jest „opracowaną przez przedsiębiorstwo definicją zamierzeń i zasad związanych z całością prowadzonej działalności, stanowiącą ramy działań podejmowanych przez jednostkę, a także umożliwiającą określenie celów i zadań środowiskowych. Powinna być ona odpowiednia do charakteru, skali oraz aspektów środowiskowych związanych z jej działalnością, wyrobami i usługami. Powinna także mieć odniesienie do rzeczywistych działań, produktów i usług świadczonych przez jednostkę organizacyjną i angażować ją w proces stałej poprawy poprzez zapobieganie zanieczyszczeniu i zgodność z obowiązującym ustawodawstwem” (Nahotko, 2002, s. 207). Pozwala to rozumieć politykę środowiskową jako bardzo ważny aspekt każdego przedsiębiorstwa dążącego do odpowiedzialnego zarządzania środowiskiem.

1. SYSTEMY ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO

Zachowania prośrodowiskowe przedsiębiorstwa obejmują m.in. podejście zarządcze prowadzone poprzez zastosowanie różnych technik, metod i systemów zarządzania środowiskiem. W ciągu ostatnich kilkunastu lat ten obszar dynamicznie się rozprzestrzenił i wywiera znaczący wpływ na większość systemów zarządzania. Zarządzanie środowiskowe w przedsiębiorstwach zapoczątkował w latach 80. XX wieku „Kodeks postępowania w zakresie zarządzania środowiskowego” Niemieckiego Stowarzyszenia na rzecz Zarządzania Środowiskiem. Z biegiem czasu powstały systemy zarządzania środowiskowego (SZŚ), które tworzą strukturę organizacyjną, są odpowiedzialne za politykę postępowania, procedury, procesy i zasoby dla wdrożenia oraz realizacji zarządzania środowiskowego. „System zarządzania środowiskowego (SZŚ) jest częścią ogólnego systemu zarządzania organizacją, który umożliwi nadzorowanie i ocenę wpływu działalności organizacji na środowisko oraz działań mających na celu minimalizację negatywnego wpływu” (Matuszak-Flejszman, 2007, s. 20). W rozumieniu tej definicji system zarządzania środowiskowego jest narzędziem umożliwiającym rzetelne kontrolowanie wpływu działalności na środowisko. Jego celem jest spełnienie wymagań lub oczekiwań wynikających z obowiązujących przepisów lo-

kalnych, państwowych oraz międzynarodowych (Tomczyk, 2014, s. 239). Ideą wiodącą obu systemów zarządzania jest ciągłe doskonalenie służące nieustannemu zmniejszaniu obciążen środowiska przez organizację.

Wśród systemów zarządzania środowiskowego na uwagę zasługuje wystandaryzowany system oparty na normach ISO oraz system niestandardowy zdefiniowany w rozporządzeniu EMAS. Normy te stanowią zestaw narzędzi wspomagających zarządzanie, umożliwiając realizację polityki środowiskowej, a w konsekwencji stałe minimalizowanie negatywnego oddziaływania na środowisko, w sposób optymalny zarówno z punktu widzenia podmiotu gospodarczego, jednostki administracji lub użyteczności publicznej, jak i środowiska przyrodniczego (Tomczyk, 2014, s. 240).

Norma ISO 14001 jest jedną z norm opracowanych przez Międzynarodową Organizację Normalizacyjną (International Organization for Standardization – ISO). Została stworzona w celu normalizacji zarządzania środowiskowego. Opracowano ją w sposób umożliwiający jej zastosowanie w różnych typach organizacji, działających w dowolnych branżach i przeróżnych warunkach społeczno-kulturowo-geograficznych. Istotą normy ISO 14001 jest wspieranie organizacji (niezależnie od jej charakteru, wielkości czy rodzaju) w zarządzaniu wpływem jej działań, usług oraz wyrobów na środowisko oraz maksymalnym zmniejszeniu tego oddziaływania i efektywnym wykorzystaniu dostępnych zasobów. Norma ISO 14001 jest kierowana do organizacji:

- pragnących utrzymywać i doskonalić system zarządzania środowiskowego,
- funkcjonujących zgodnie z ustaloną polityką i celami środowiskowymi,
- pragnących pokazać zgodność swoich działań ze środowiskiem na zewnątrz,
- prowadzących działalność produkcyjną, przetwórczą i usługową.

System zarządzania środowiskowego zgodny z normą ISO 14001 jest częścią ogólnego systemu zarządzania, które powinno służyć minimalizacji negatywnego oddziaływania działalności gospodarczej na środowisko. System ten tworzą procedury, procesy i środki potrzebne do opracowywania, wdrażania, realizowania, przeglądu i utrzymywania polityki środowiskowej (Pochyluk i in., 1998, s. 25). Norma ISO 14001 może być stosowana w każdej organizacji, służy zapobieganiu szkodliwym oddziaływaniom na środowisko poprzez przewidywanie ryzyka szkodliwości środowiskowej. Celem jej jest ciągłe doskonalenie efektów działalności prośrodowiskowej. Stosowanie normy jest dobrowolne, ale gdy zostanie przyjęta, przepisy stają się obowiązujące (Tomczyk, 2014, s. 240).

Wśród korzyści wynikających z wdrożenia i certyfikacji normy ISO 14001 najczęściej są wymieniane:

- spełnienie wymagań odbiorcy,
- spełnienie wymagań prawnych dotyczących ochrony środowiska,

- lepsze zarządzanie czynnikami ryzyka w zakresie ochrony środowiska obecnie i w przyszłości,
- poprawa kontroli kosztów wynikająca z oszczędności materiałów i energii,
- optymalizacja doboru surowców, materiałów i produktów,
- poprawa efektywności zużycia surowców, energii i zmniejszenie ilości odpadów,
- zagospodarowanie odpadów,
- przygotowanie procesów magazynowania, pakowania (opakowania wielorazowe) i transportu (lepsze wykorzystanie środków transportu),
- zmniejszenie ryzyka środowiskowego przez uprzednie zidentyfikowanie zagrożeń i przygotowanie się na wypadek ich zaistnienia, co pozwoli uniknąć zablokowania inwestycji w związku z niedostosowaniem do uwarunkowań środowiskowych (Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A., b.d.).

Do uzyskania certyfikatu normy ISO 14001 niezbędne jest przeprowadzenie audytu przez firmę mającą uprawnienia do nadania takiego certyfikatu, która stwierdza, czy organizacja spełnia wymagania. W wypadku pozytywnego przebiegu audytu certyfikat zostaje nadany. Po jego uzyskaniu niezbędny jest późniejszy nadzór nad systemem.

System EMAS (Eco-Management and Audio Scheme – system ekzarządzania i audytu) jest unijnym systemem certyfikacji środowiskowej. Wszedł w życie w kwietniu 1995 r. na mocy rozporządzenia Komisji Europejskiej. Obecnie EMAS funkcjonuje na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS). Wdrażając zarządzanie środowiskowe zgodnie z systemem EMAS, przedsiębiorstwo zobowiązuje się do ciągłego jego usprawniania zarówno w zakresie procesów, jak i technik produkcji (Tomczyk, 2014, s. 242).

Podobnie jak ISO 14001, system ten jest adresowany do wszystkich rodzajów organizacji zainteresowanych wprowadzaniem kompleksowych rozwiązań w obszarze ochrony środowiska (zarówno non profit, jak i nakierowanych na zysk, do przedsiębiorstw i innych organizacji). Narzędzie to pozwala na tworzenie w organizacjach kultury zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego zarządzania dostępnymi zasobami i energią. Wymagania systemu ekzarządzania i audytu EMAS dostarczają organizacjom wytycznych funkcjonujących jako wskazówki umożliwiające uporządkowanie obowiązków z zakresu ochrony środowiska oraz optymalizacji ponoszonych kosztów, co pozwala na efektywne zarządzanie energią i zasobami. System EMAS jest również wiarygodnym systemem raportowania oddziaływań organizacji na środowisko, ułatwia w ten sposób prowadzenie dialogu z zainteresowanymi stronami. Żeby się zarejestrować w systemie EMAS, niezbędne jest spełnienie przez organizację bardzo restrykcyjnych wymagań ochrony środowiska.

Status organizacji zarejestrowanej w systemie ekzarządzania i audytu EMAS jest prestiżowy i oznacza bycie w gronie firm prowadzących swoją działalność zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju. W Polsce taki status jest potwierdzany certyfikatem przyznawanym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Żeby się zarejestrować w systemie EMAS, organizacja powinna:

- przeprowadzić przegląd środowiskowy,
- zbudować efektywny system zarządzania środowiskowego (SZŚ),
- przeprowadzić wewnętrzny audyt środowiskowy,
- sporządzić i opracować deklarację środowiskową,
- poddać się weryfikacji przez niezależnego akredytowanego weryfikatora EMAS, który uzyskał akredytację Polskiego Centrum Akredytacji (PCA) – aktualny wykaz weryfikatorów jest dostępny na stronie internetowej PCA,
- złożyć wnioski o rejestrację wraz ze zwalidowaną przez weryfikatora deklaracją środowiskową do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, b.d.).

Po zarejestrowaniu w EMAS przedsiębiorstwa mogą liczyć na ulgi regulacyjne w postaci:

- zwolnienia z opłaty rejestrowej w nowo tworzonej rejestrze o odpadach,
- możliwości finansowania przedsięwzięć związanych z wdrażaniem i funkcjonowaniem systemu ekzarządzania i audytu (EMAS) ze środków funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- rzadszych kontroli środowiskowych WIOŚ – nawet do trzech lat dla podmiotów posiadających pozwolenia integrowane,
- zwolnienia z podatku akcyzowego na węgiel i gaz,
- zwolnienia z audytów energetycznych (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, b.d.).

Organizacje chcące wdrażać system zarządzania środowiskowego często nie wiedzą, czy powinny się starać o spełnienie wymagań normy ISO 14001, czy EMAS. „System EMAS uwzględnia odpowiedzialność za środowisko na wszystkich poziomach działalności przedsiębiorstwa oraz określa, monitoruje i ocenia oddziaływanie środowiskowe wszystkich procesów, wyrobów i usług. Opracowanie oraz wdrożenie systemu ekoaudytu wymaga systematycznego gromadzenia i przetwarzania informacji ekologicznych. Ważne jest także to, aby przedsiębiorstwo eliminowało lub ograniczało szkodliwość emisji, zapobiegało awariom i posiadało stosowny program na wypadek ich powstania. Poza tym istotna staje się również współpraca z organizacjami samorządowymi i społecznością lokalną w zakresie przekazywania informacji o podejmowanych działaniach. W odniesieniu do normy ISO 14001 jedynym wiarygodnym źródłem informacji na temat podmiotów posiadających certyfikaty na zgodność z tym standardem są statystyki prowadzone przez

Międzynarodową Instytucję Normalizacyjną – ISO. Nie prowadzi ona szczegółowego rejestru certyfikatów, ale zleca raz do roku przeprowadzenie badania, którego celem jest ustalenie ich liczby w poszczególnych krajach” (Kuna-Marszałek, 2012, s. 310).

Eksperti są zgodni, że wiodącą rolę odgrywa system zarządzania środowiskowego zbudowany zgodnie z międzynarodową normą ISO 14001. Po systemie zarządzania jakością jest to obecnie drugi najpopularniejszy znormalizowany system zarządzania, a liczba rejestracji stale rośnie. Panuje powszechna zgoda, że istotą systemu zarządzania środowiskowego zgodnego z wymaganiami normy ISO 14001 jest zapewnienie ciągłego rozwoju organizacji w tym zakresie, a celem takiego systemu jest minimalizacja negatywnych skutków wpływu organizacji na środowisko. Standard 14001 często jest głównym instrumentem służącym do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstwa. Norma ISO 14001 przyczyniła się do konieczności zaangażowania organizacji w zrównoważony rozwój procesu produkcji (Bugdol i in., 2020, s. 135).

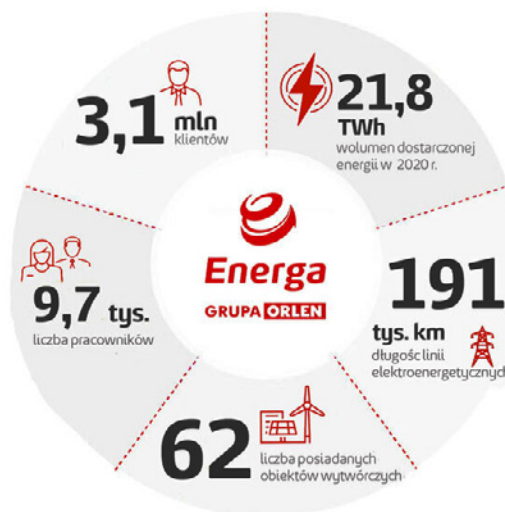
Trzeba jednakże stwierdzić, że każdy system zarządzania wdrożony w przedsiębiorstwie przynosi organizacji wyraźne korzyści. Jest on wyrazem dbałości o środowisko, podnosi prestiż i atrakcyjność danego podmiotu. Zarządzanie środowiskowe jest częścią całego systemu zarządzania i dotyczy tych aspektów, które są związane z kontrolowaniem wpływu, jaki organizacja wywiera na środowisko, i sterowaniem nim. Zarządzanie to obejmuje całą problematykę wpływu organizacji na środowisko mające znaczenie dla jej strategii i konkurencyjności na rynku (Tomczyk, 2014, s. 245).

2. CHARAKTERYSTYKA GRUPY KAPITAŁOWEJ ENERGIA

Grupa Energa jest jedną z czterech największych krajowych spółek energetycznych, uznaje się ją za jednego z trzech największych dostawców energii elektrycznej w Polsce. Podstawowa działalność spółki to wytwarzanie, dystrybucja oraz obrót energią elektryczną i ciepłą, a także obrót gazem. Grupa Energa obecnie posiada 62 obiekty wytwórcze, w których zatrudnia 9,7 tys. pracowników obsługujących 191 tys. km długości linii elektroenergetycznych (rys. 1). Świadczy usługi dla 3,1 mln klientów, którym w 2020 roku dostarczyła 21,8 TWh energii.

Podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej Energa jest Energa S.A. z siedzibą w Gdańsku. Akcje spółki są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie od grudnia 2013 roku. Spółka wchodzi w skład indeksu największych polskich spółek „WIG 30” oraz jest częścią składu indeksów spółek odpowiedzialnych społecznie takich jak RESPECT Index i FTSE4Good Emerging.

Energa S.A. (obecnie Energa Operator S.A.) rozpoczęła działalność 1 stycznia 2005 roku, umiejscawiając swoją siedzibę w Gdańsku. W tym samym roku doszło do konsolidacji ośmiu ówczesnych zakładów energetycznych działających

Rys. 1. Wybrane dane Grupy Energa

Źródło: Grupa Energa (b.d.)

na terenie wschodniej, centralnej i północnej części Polski. W ten sposób powstał załączek obecnej Grupy Energa, tzw. Grupa G-8. W dniu 6 grudnia 2006 roku została zawiązana spółka Energa S.A. Było to możliwe dzięki inicjatywie Koncernu Energetycznego Energa S.A., Skarbu Państwa i Zespołu Elektrowni Ostrołęka S.A. Na skutek dalszych restrukturyzacji w maju 2007 roku spółka uzyskała status dominującego podmiotu w Grupie Kapitałowej. Koncern Energetyczny Energa i Zespół Elektrowni Ostrołęka S.A. zostały jej spółkami zależnymi. Spółka Energa S.A. zadebiutowała na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie 11 grudnia 2013 roku, 18 listopada 2013 roku został opublikowany prospekt emisyjny. W dniu 30 kwietnia 2020 roku PKN Orlen został dominującym akcjonariuszem Energa S.A.

W swojej wizji Grupa podkreśla m.in. aspekt środowiskowy, stwierdzając: „W zrównoważony sposób realizujemy cele akcjonariuszy, klientów, pracowników i otoczenia, w oparciu o niezawodną i nowoczesną infrastrukturę oraz dopasowaną do potrzeb ofertę i obsługę, przy poszanowaniu środowiska i zgodnie z zasadami odpowiedzialności społecznej” (Grupa Energa, b.d.).

Strategia Grupy Energa skupia się na dwóch założonych celach (Grupa Energa, b.d.):

Cel 1: Rozwój nowoczesnej infrastruktury energetycznej. Cel ten skupia się na opracowaniu stabilnej bazy przychodów zależnej w głównej mierze od jakości przesyłanych usług jako odpowiedzi na przyszłe wymagania polskiego systemu elektroenergetycznego. W ramach tego celu ważne dla spółki jest również wprowadzenie równowagi interesów wszystkich interesariuszy Grupy Energa. W tej części strategii spółka będzie dążyła do wprowadzenia inteligentnej sieci dystrybucji energii elektrycznej umożliwiającej magazynowanie energii elektrycznej oraz zarządzanie nią. Istotny dla spółki jest również rozwój infrastruktury szerokopasmowe-

go dostępu do internetu oraz wykorzystanie regulacji stabilizujących przychody rynku mocy i taryf na ciepło. Jako plany związane z tym celem spółka planuje wybudować elektrownię wodną na Wiśle oraz zrealizować inne projekty oparte na odnawialnych źródłach energii.

Cel 2: Model biznesowy zorientowany na klienta. Cel ten skupia się na efektywnym zarządzaniu wartością klientów opartym na spójnej ofercie produktów i usług. W ramach drugiego celu strategicznego spółka zamierza zmodyfikować swoją ofertę, przechodząc od sprzedawcy energii elektrycznej do świadczenia usług dostarczania mediów oraz zintegrowanych rozwiązań zarówno dla domów rodzinnych, jak i placówek biznesowych czy samorządowych. Grupa Energa zamierza w tym celu rozszerzyć ofertę produktową, wprowadzić nowe kanały sprzedaży i rozwiązania technologiczne oraz zreorganizować procesy sprzedaży, obsługi i rozliczeń.

3. POLITYKA ŚRODOWISKOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ ENERGA

Narzędziem pomocnym w realizacji polityki środowiskowo-energetycznej Grupy Energa jest system zarządzania środowiskowo-energetycznego. Jego celem jest zapewnienie ciągłej poprawy efektów działalności środowiskowej i efektywności energetycznej oraz zrównoważonego rozwoju dzięki wykorzystaniu najlepszych dostępnych technik i metod zarządzania przy zachowaniu wysokiej wydajności procesów produkcji i konsumpcji zgodnie z ideą gospodarki o obiegu zamkniętym.

Grupa Kapitałowa Energa widnieje w prestiżowym rejestrze organizacji objętych systemem EMAS. W przedsiębiorstwach Grupy ze względu na wymogi EMAS jest stosowany zintegrowany system zarządzania środowiskowo-energetycznego, zgodny z normami: ISO 14001:2015 i ISO 50001:2011.

Grupa Kapitałowa Energa okresowo publikuje deklaracje środowiskowe. W deklaracji pochodzącej z 2019 roku, dostępnej na stronie Grupy, spółka deklaruje:

„Dbałość o zapobieganie zanieczyszczeniom, ograniczanie negatywnego wpływu na środowisko oraz poprawa wyniku energetycznego to podstawowe narzędzia utrzymania wiodącej pozycji wśród polskich przedsiębiorstw energetycznych. Do osiągnięcia tego celu prowadzić mają działania organizacyjne i inwestycyjne, a w szczególności:

- a) w zakresie działalności wytwórczej:
 - modernizacje urządzeń w celu poprawy sprawności wytwarzania i efektywności energetycznej,
 - rozwój OZE w oparciu o środki własne oraz mechanizmy wsparcia zewnętrznego (farmy wiatrowe, fotowoltaika, biomasa, energetyka wodna) i źródeł niskoemisyjnych (bloki gazowo-parowe),

- racjonalne wykorzystanie zasobów energetycznych, w tym także w ramach przedsięwzięć w celu publicznego zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i przeciwdziałania zagrożeniom łąsek żywnościowych,
 - ograniczanie strat ciepła,
 - ograniczanie powstawania odpadów i ich efektywne zagospodarowywanie,
 - zaangażowanie w działania na rzecz innowacyjnego pozyskiwania i magazynowania energii;
- b) w zakresie działalności dystrybucyjnej:
 - modernizacja i rozbudowa infrastruktury elektroenergetycznej w celu poprawy niezawodności dostaw i ograniczenia strat energii w sieci, w tym także realizacja przedsięwzięć poprawiających rozpyły energii w sieci i efektywne jej wykorzystanie,
 - modernizacje i rozbudowa infrastruktury elektroenergetycznej dla zapewnienia przyłączeń,
 - wdrażanie inteligentnego opomiarowania i innych elementów sieci inteligentnych;
 - c) w zakresie działalności obrotu i sprzedaży:
 - w zakresie zarządzania relacjami z klientami – budowa infrastruktury teleinformatycznej umożliwiającej zdalny kontakt i wdrażanie nowych produktów usługowych,
 - rozwój rozproszonych źródeł energii i wsparcie klientów jako wytwórców energii (prosumenci),
 - wsparcie zarządzających infrastrukturą publiczną w zakresie dostępu do innowacyjnych rozwiązań energetycznych (oświetlenie, elektromobilność),
 - zarządzanie popytem w celu racjonalnego korzystania z energii i wprowadzania na rynek nowych innowacyjnych produktów, np. redukcji poboru mocy (ang. *demand side response*, DSR);
 - d) w zakresie usług:
 - optymalizacja procesów wsparcia linii biznesowych.” (Grupa Energa, b.d.)

Dodatkowo w tym samym dokumencie Energa S.A. jako podmiot dominujący oraz spółki Grupy Energa deklarują:

- „zgodność z wymaganiami prawnymi i zobowiązaniami wobec interesariuszy w zakresie środowiska i energii,
- poszanowanie bioróżnorodności, stosowanie zasad zrównoważonego rozwoju oraz stopniową transformację w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- monitorowanie oddziaływań, zapobieganie zanieczyszczeniom i poprawę efektów działalności środowiskowej oraz zarządzanie z wykorzystaniem najlepszych dostępnych technik,
- monitorowanie kluczowych zużyć energii i poprawę wyniku energetycznego, poprzez właściwą eksploatację infrastruktury, projekty inwestycyjne i modernizacyjne oraz zakup energooszczędnych produktów i usług,

- zaangażowanie na rzecz edukacji ekologicznej i inicjatyw prośrodowiskowych oraz działań poprawiających efektywność energetyczną.” (Grupa Energa, b.d.)

PODSUMOWANIE

Podsumowanie niniejszej pracy rozpoczniemy przypomnieniem głównego problemu badawczego w postaci pytania: Czym jest polityka środowiskowa w Grupie Kapitałowej Energa?

Odpowiedź na ten problem badawczy skonstruowany w formie pytania brzmi: Polityka środowiskowa jest aspektem bardzo istotnym w Grupie Kapitałowej Energa pozwalającym na prowadzenie działalności minimalizującej wpływ na środowisko oraz umożliwiającej prowadzenie zrównoważonego rozwoju. Grupa Energa w celu stosowania polityki środowiskowej wprowadziła system zarządzania środowiskowego oparty na najważniejszych normach funkcjonujących na terenie Unii Europejskiej takich jak system ekzarządzania i audytu EMAS oraz norma ISO 14001. Pomaga jej to osiągać coraz lepsze efekty działalności środowiskowej i efektywności energetycznej oraz zrównoważonego rozwoju dzięki stosowaniu najlepszych dostępnych technik i metod zarządzania uwzględniających zachowanie wysokiej wydajności procesów produkcji i konsumpcji zgodnie z ideą gospodarki o obiegu zamkniętym.

Kładąc duże naciski na wprowadzanie odnawialnych źródeł energii oraz jak najlepsze wykorzystanie dostępnych zasobów, Grupa Energa prowadzi działalność efektywnie, minimalizując negatywny wpływ na środowisko.

LITERATURA

- Bugdol, M., Puciato, D. i Borys, T. (2020). Environmental Management Systems in the context of sustainable development – The identification of open problems. *Problemy Ekorozwoju – Problems of Sustainable Development*, 15(2), 131–142. <http://dx.doi.org/10.35784/pe.2020.2.14>
- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. (n.d.). System ekzarządzania i audytu EMAS. Serwis Rzeczypospolitej Polskiej. <https://www.gov.pl/web/gdos/emas>
- Grupa Energa. (n.d.). Grupa Energa – wytwarzanie, obrót i dystrybucja energii elektrycznej. <https://grupa.energa.pl/>
- Kuna-Marszałek, A. (2012). Rola ekoinnowacji w strategii działania przedsiębiorstw na przykładzie systemów zarządzania środowiskiem. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*, 267, 309–319.
- Matuszak-Flejszman, A. (2007). *System zarządzania środowiskowego w organizacji*. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu.
- Nahotko, S. (2002). *Podstawy zarządzania ekologicznego przedsiębiorstwem*. Oficyna Wydawnicza Ośrodka Postępu Organizacyjnego.
- Pochyluk, R., Szymański, J. i Tonderski, A. (1998). Geneza systemów zarządzania środowiskowego i konsekwencje ich funkcjonowania. *Problemy Ocen Środowiskowych*, 2(3), 22–30.
- Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. (b.d.). *Certyfikacja ISO 14001 – Systemy Zarządzania Środowiskowego – PCBC*. <https://www.pcbc.gov.pl/pl/uslugi/certyfikacja-systemow-zaradzania/pn-en-iso-14001>
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylające rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz. Urz UE L 342/1).
- Tomczyk, W. (2014). System zarządzania środowiskiem w proekologicznych działaniach na rzecz ochrony środowiska. *Infrastruktura i Ekologia Terenów Wiejskich*, 2(1), 239–249. <http://dx.doi.org/10.14597/infraeco.2014.2.1.018>